

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενου Ερευνητικού Έργου
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τίτλος Ερευνητικού Έργου:

Η Γεωγραφική διάσταση της Εισοδηματικής ανισότητας στην Ελλάδα

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθ. Ι. Ψυχάρης

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος: GEOINC GREECE

Επιστημονική Περιοχή: Κοινωνικές Επιστήμες

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής: Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας

Συνεργαζόμενος Φορέας: -

Ιστοσελίδα προβολής του Έργου: <http://geoinc.gr/>

Ποσό Χρηματοδότησης: 151.140,00€

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 28 μήνες

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Η κατανομή του εισοδήματος είναι ένα βασικό ζήτημα στην οικονομική ανάλυση, καθώς και στην άσκηση κοινωνικής και κοινωνικής πολιτικής. Ωστόσο, ενώ η εισοδηματική ανισότητα αντικατοπτρίζει τις συνθήκες ευημερίας σε μια οικονομία, η γεωγραφική της κατανομή παρέχει πιο πληροφορίες σχετικά με τις διακυμάνσεις της εισοδηματικής ανισότητας στο χώρο. Το πρόγραμμα GEOINC στοχεύει στη διερεύνηση των γεωγραφικών πτυχών του εισοδήματος και της εισοδηματικής ανισότητας στην Ελλάδα κατά την περίοδο 2000-2015. Η ανάλυση θα βασιστεί σε δεδομένα εισοδήματος που επιτρέπουν τον προσδιορισμό της γεωγραφικής θέσης των νοικοκυριών σε επίπεδο Ταχυδρομικού Κωδικού, μαζί με δημογραφικές, οικονομικές και κοινωνικές μεταβλητές σε υπό-εθνικό επίπεδο για την Ελλάδα.

Το GEOINC στοχεύει να ενισχύσει την υπάρχουσα γνώση σχετικά με τη διαπεριφερειακή και ενδοπεριφερειακή ανισότητα και ευημερία στην Ελλάδα, διερευνώντας την εξέλιξη και τους καθοριστικούς παράγοντες της εισοδηματικής ανισότητας, πριν και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Η ανάλυση των εισοδηματικών ανισοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των συγκρίσεων μεταξύ περιόδων πριν και μετά την κρίση, θα μας βοηθήσει να εντοπίσουμε τάσεις και κατηγορίες εισοδηματικής ανισότητας, ανοίγοντας το δρόμο για τον εντοπισμό πιθανών αιτιών της. Το GEOINC επίσης στοχεύει στον εντοπισμό τάσεων πόλωσης και κοινωνικού διαχωρισμού σε μεγάλες μητροπολιτικές περιοχές, και πιο συγκεκριμένα στην Αθήνα. Τέλος, θα επικεντρωθεί σε θέματα διαμόρφωσης πολιτικών βάσει τεκμηρίων συνθέτοντας τα εμπειρικά ευρήματα του έργου.

Συνολικά, το GEOINC επικεντρώνεται σε μερικές από τις σημαντικότερες κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις για την Ελλάδα, ειδικά κατά την τελευταία δεκαετία. Τα στατιστικά δεδομένα που θα χρησιμοποιηθούν, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες μεθόδους χωρικής ανάλυσης, θα ρίξουν φως στην ελληνική εμπειρία προσφέροντας χρήσιμες πληροφορίες προς τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και συμβάλλοντας στη σχετική συζήτηση στη διεθνή βιβλιογραφία. Η συμμετοχή σε συνέδρια, μέσα από τη διοργάνωση ειδικών συνεδριών σχετικά με το έργο, οι επιστημονικές δημοσιεύσεις, η δημιουργία ιστοσελίδας και η οργάνωση επιστημονικής ημερίδας θα βοηθήσουν την ενίσχυση της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Το GEOINC βασίζει την πρωτοτυπία του σε τέσσερις πυλώνες. Πρώτον, στοχεύει στη συμπλήρωση των υφιστάμενων γνώσεων σχετικά με την περιφερειακή ανισότητα και την ευημερία στην Ελλάδα. Αν και οι περιφερειακές οικονομικές και εισοδηματικές ανισότητες στην Ελλάδα έχουν εξεταστεί στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, η γεωγραφία της εισοδηματικής ανισότητας έχει λάβει λιγότερη προσοχή. Επιπλέον, η χρήση μικροδεδομένων είναι ακόμα αρκετά περιορισμένη στη βιβλιογραφία. Το έργο θα ενισχύσει αυτές τις πτυχές, αναλύοντας πιθανές ασυμμετρίες και φαινόμενα πόλωσης της κατανομής του εισοδήματος στην Ελλάδα κατά την περίοδο πριν και μετά την κρίση.

Δεύτερον, επικεντρώνεται στη διερεύνηση τάσεων πόλωσης και κοινωνικού διαχωρισμού σε μεγάλες ελληνικές μητροπολιτικές περιοχές. Μελέτες σχετικά με την πόλωση και τον κοινωνικό διαχωρισμό είναι ευρέως διαδεδομένες στη διεθνή βιβλιογραφία, τονίζοντας ότι οι αναπτυξιακές διαδικασίες εντός των αστικών περιοχών είναι πολύπλοκες, επηρεάζοντας την εξέλιξη των εισοδηματικών ανισοτήτων. Το έργο στοχεύει στη διερεύνηση των επιπτώσεων των κοινωνικό-χωρικών αποτελεσμάτων των αναπτυξιακών διαδικασιών για τη διερεύνηση των εισοδηματικών ανισοτήτων σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις περιπτώσεις της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης καθώς και στις λειτουργικές αστικές περιοχές.

Τρίτον, το πρόγραμμα στοχεύει στη μελέτη της εξέλιξης της εισοδηματικής ανισότητας και πόλωσης στην Ελλάδα. Πρόσφατες μελέτες χρησιμοποιούν πληροφορίες που προέρχονται από το τη βάση EU-SILC και τις Έρευνες Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ). Το έργο GEOINC στοχεύει να συμβάλει στις υπάρχουσες μελέτες χρησιμοποιώντας ατομικά δεδομένα δηλωθέντος εισοδήματος, τα οποία είναι πιο ακριβή από τα δεδομένα ερευνών μικρού δείγματος.

Τέλος, το GEOINC επικεντρώνεται στη διερεύνηση παρεμβάσεων δημόσιας πολιτικής. Μελέτες όπως αυτή που σχετίζονται με τη γεωγραφία της εισοδηματικής ανισότητας παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για συγκεκριμένες περιοχές και ομάδες εισοδήματος που πρέπει να ληφθούν υπόψη για το σχεδιασμό κοινωνικών πολιτικών. Το έργο GEOINC στοχεύει στην αξιοποίηση όλων των αποτελεσμάτων που αναφέρονται στη χωρική κατανομή εισοδηματικής ανισότητας, φτώχειας και διαχωρισμού, με στόχο μια τεκμηριωμένη προσέγγιση για συστάσεις πολιτικής.

Αναμενόμενα αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Το έργο αναμένεται να ενισχύσει τις γνώσεις μας σχετικά με τη γεωγραφία του εισοδήματος και της ανισότητας στην Ελλάδα. Ο πρωταρχικός στόχος αυτής της ανάλυσης είναι να παράσχει στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους ερευνητές νέα στοιχεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την κατάρτιση καλά στοχευμένων κοινωνικών πολιτικών. Επίσης, το έργο θα καλύψει, τουλάχιστον εν μέρει, το υφιστάμενο ερευνητικό χάσμα στη διερεύνηση των περιφερειακών και υπό-περιφερειακών εισοδηματικών ανισοτήτων στην Ελλάδα, με στόχο να ξεκινήσει μια συζήτηση για την ενίσχυση της έρευνας σε αυτόν τον τομέα.

Η συνολική δομή του έργου περιλαμβάνει ένα σύνολο συνδεδεμένων αποτελεσμάτων, καθένα από τα οποία καλύπτει μια διαφορετική πτυχή των στόχων του έργου. Πρώτον, στοχεύουμε να παρέχουμε μια ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με μεθόδους και μελέτες για την εισοδηματική ανισότητα. Δεύτερον, τα αποτελέσματα θα περιλαμβάνουν τη μέτρηση της γεωγραφικής εισοδηματικής ανισότητας στην Ελλάδα. Αυτό συνίσταται στη διερεύνηση της εξέλιξης της εισοδηματικής ανισότητας, καθώς και στις χωρικές διακυμάνσεις του εισοδήματος, όχι μόνο σε εθνικό, αλλά και σε περιφερειακό και μητροπολιτικό επίπεδο. Τρίτον, το GEOINC πρόκειται να παρέχει αποτελέσματα σχετικά με τους παράγοντες που διαμορφώνουν την εισοδηματική ανισότητα στην Ελλάδα. Επικεντρώνεται επίσης στον εντοπισμό μοτίβων και χωρικής πόλωσης σε ελληνικές πόλεις, με έμφαση στην Αθήνα. Τέλος, τα αποτελέσματα περιλαμβάνουν επίσης συστάσεις πολιτικής που αφορούν την εισοδηματική ανισότητα, την πόλωση του εισοδήματος και τη γεωγραφία της φορολογικής επιβάρυνσης σε περιφερειακό επίπεδο.

Ο αντίκτυπος του έργου θα μεγιστοποιηθεί ακολουθώντας ένα σχέδιο διάδοσης των αποτελεσμάτων, λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες ομάδες-στόχους και τους τρόπους με τους οποίους τα αποτελέσματα του έργου μπορούν να διαχυθούν κατά τη διάρκεια και μετά το τέλος του έργου.

Η σημασία της χρηματοδότησης

Το έργο GEOINC επικεντρώνεται στην εισοδηματική ανισότητα, η οποία είναι ένα από τα πιο σημαντικά σύγχρονα ζητήματα που σχετίζονται με την οικονομική θεωρία και τη δημόσια πολιτική. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις σχετικά με τις εισοδηματικές ανισότητες τροφοδοτούν καθημερινά δημόσιες συζητήσεις ενισχύοντας τη σημασία αυτού του φαινομένου. Το έργο GEOINC βρίσκεται στην καρδιά αυτής της συνεχιζόμενης κοινωνικοοικονομικής συζήτησης προσπαθώντας να προσφέρει νέα δεδομένα και πληροφορίες για πιο ενημερωμένες και, συνεπώς, αποτελεσματικές διαδικασίες χάραξης πολιτικής. Η ενσωμάτωση της χωρικής διάστασης στην ανάλυσή ενισχύει τις προσπάθειες για την ανάδειξη των χωρικών ιδιαιτεροτήτων ως βασικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό κοινωνικών και οικονομικών πολιτικών. Ως εκ τούτου, το έργο τοποθετεί την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς στο επίκεντρο της προσοχής, η οποία μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω μέσω της βαθύτερης κατανόησης της γεωγραφικής εισοδηματικής ανισότητας.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr